

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دین و زندگی دوازدهم تجربی

آموزش و پرورش شهرستان لردگان استان چهارمحال و بختیاری

گردآورنده:
علی نوروزی

اسفند ۱۴۰۱

فهرست مطالب

درس اول
هستی بخشی

درس ششم
سنت های خداوند در زندگی

درس دوم
یگانه همتا

درس هفتم
بازگشت

درس سوم
توحید و سبک زندگی

درس هشتم
احکام الهی در زندگی امروز

درس چهارم
فقط برای تو

درس نهم
پایه های استوار

درس پنجم
قدرت پرواز

درس دهم
تمدن جدید و مسئولیت های ما

اندیشه مانند **بذری** است که در ذهن جوانه میزند، و در دل و قلب **ریشه** می‌دواند و برگ و بار آن به صورت **اعمال** ظاهر می‌گردد ← اندیشه استعدادها را شکوفا می‌کند و برترین عبادات است

نیازمندی جهان به خدا در پیدایش ← بیانگر توحید در خالقیت

فطری بودن خداگرایی در انسان و درک حضور او ← آگاهی از اینکه آفریننده ای حکیم جهان را هدایت می‌کند و به موجودات کمک می‌کند - از طریق **قران کریم راه های گوناگونی** برای شناخت صفات و افعال او نشان می‌دهد (**سنت امداد الهی**)

مقدمه 1: وجود و هستی ما و همچنین اشیا، گیاهان، جمادات، ستاره ها و ... از خودمان نیست

مقدمه 2: پدیده ای که وجودش از خودش نیست ← نیازمند پدید آورنده ای که خودش پدیده نباشد ← وجودش از خودش باشد .

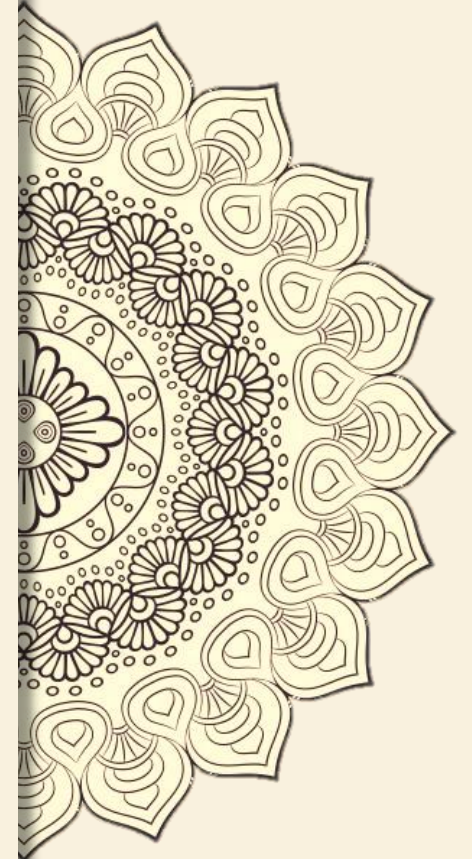
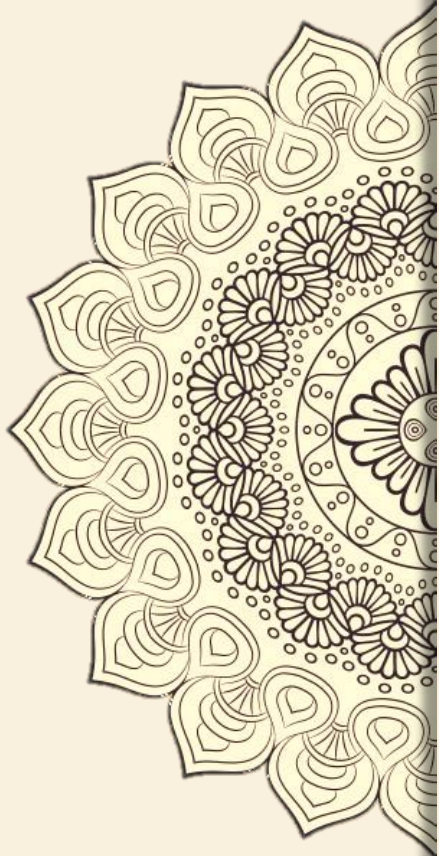
واجب الوجود: در وجودش نیازمند دیگری نیست و خودش ذاتا موجود باشد .

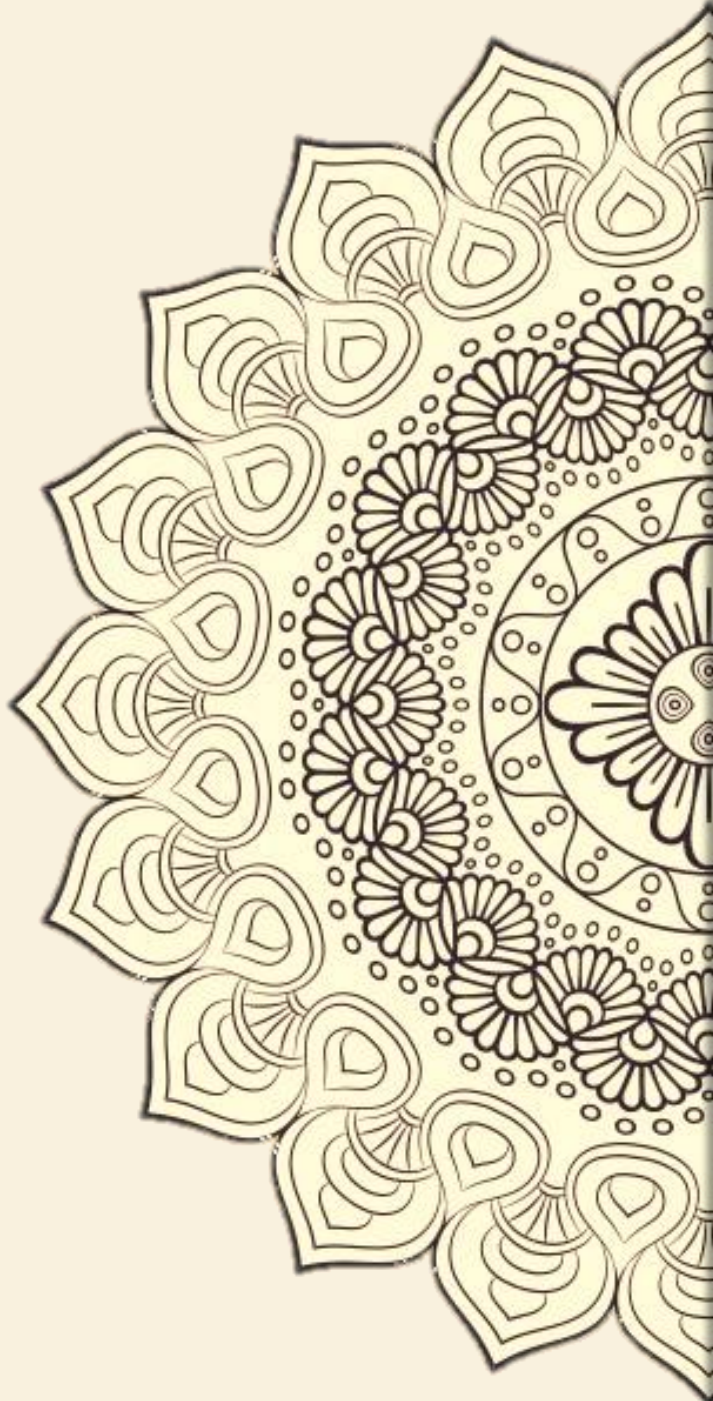
نتیجه: همه پدیده های جهان نیازمند آفریننده ای هستند که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد .
(خدا)

نیازمندی جهان به خدا در بقا

ساختمان (گچ ، اجر ، آهن و...) هیچ کدام را بنا به وجود نیاورده و بنا فقط اجزای ساختمان و نه خواص آن را پدید آورده بلکه فقط جابجا کرده اجزای آن را و پس از تکمیل **نیازمند بنا** نیستند ←

اما این جهان و موجودات وابسته به خدا هستند و همواره به آن نیازمند هستند و این نیاز قطع نمیشود

رابطه خداوند با جهان شبیه رابطه مولد برقی با جریان برق است همین که مولد متوقف شود جریان هم قطع می گردد .

علل طولی : در رابطه **علل طولی یکی بر دیگری برتری دارد مانند رابطه خدا با مخلوقات ←**
رابطه فرمانده با سرباز

علل عرضی : علل هم سطروهم مرتبه اند ← مانند آب ، خاک ، نورکه باهم رشد گیاه و درخت را به وجود می آورند .

سرچشمه بندگی :

افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش عبودیت و بندگی

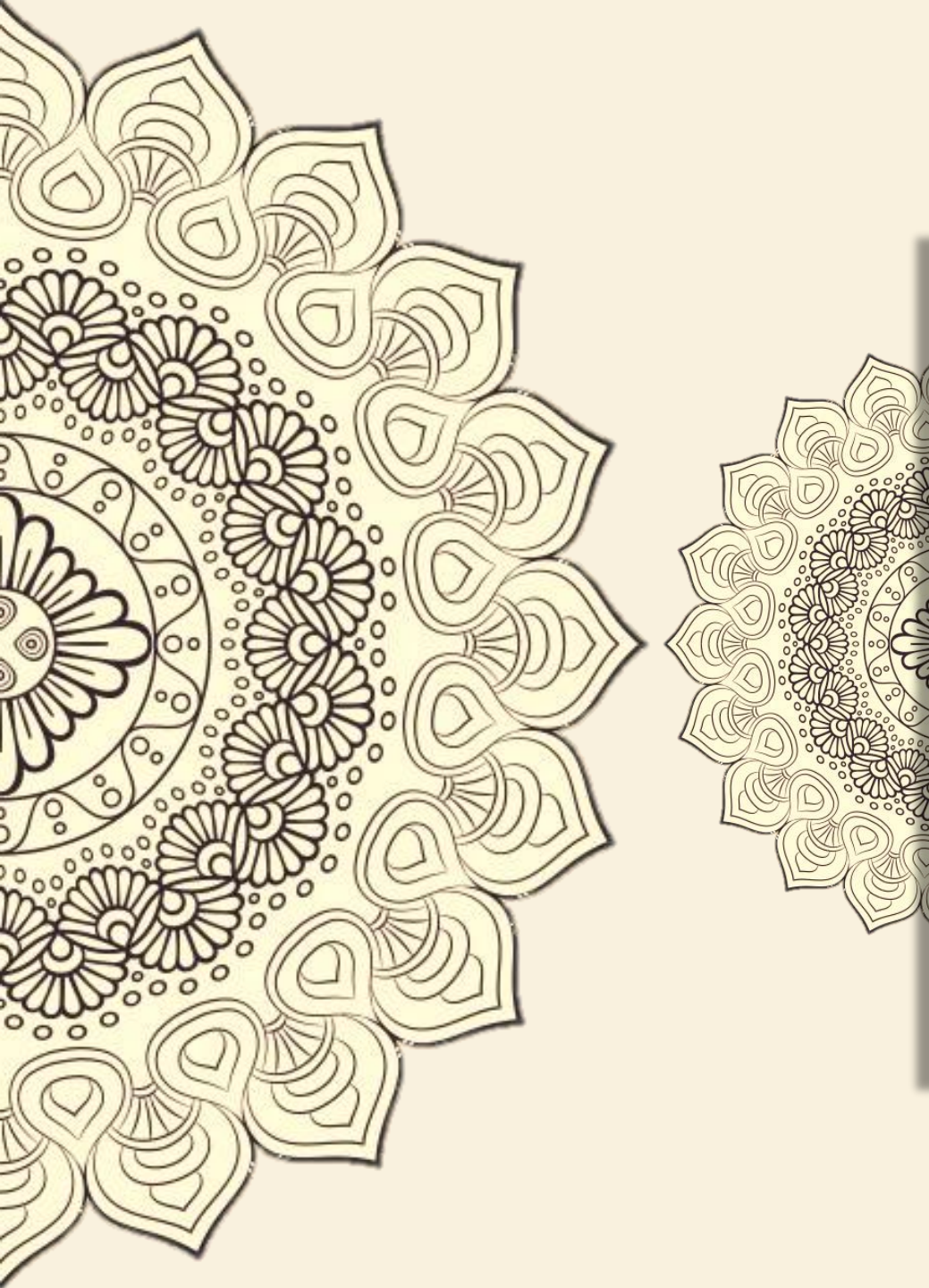
هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و عجز و بندگی خود را بیشتر ابراز میکند.

نور هستی

نور ← نور آن چیزی است که خودش پیدا و آشکار است و سبب پیدایی و آشکار شدن چیزهای دیگر نیز میشود.

خدانور هستی ← تمام موجودات **وجود** خود را از خدا می گیرند و به سبب او آشکار شده و پا به عرصه گذاشتند وجودشان وابسته به خداوند است.

هر موجودی در حد خودش تجلی خداوند و نشانه حکمت و قدرت الهی است

موضوعاتی که در محدوده شناخت ما هستند مانند : گیاه ، حیوان ، ستارگان و...
و انسان ها می تواند به ماهیت آنها دست یابد .

موضوعاتی که نامحدودند و در ذهن ما گنجایش درک آنها را ندارد و لازمه شناخت
هر چیز ← احاصه و دسترسی به آن است (دلیل عدم درک ذات امور نامحدود ،
محدود بودن ذهن)

شناخت

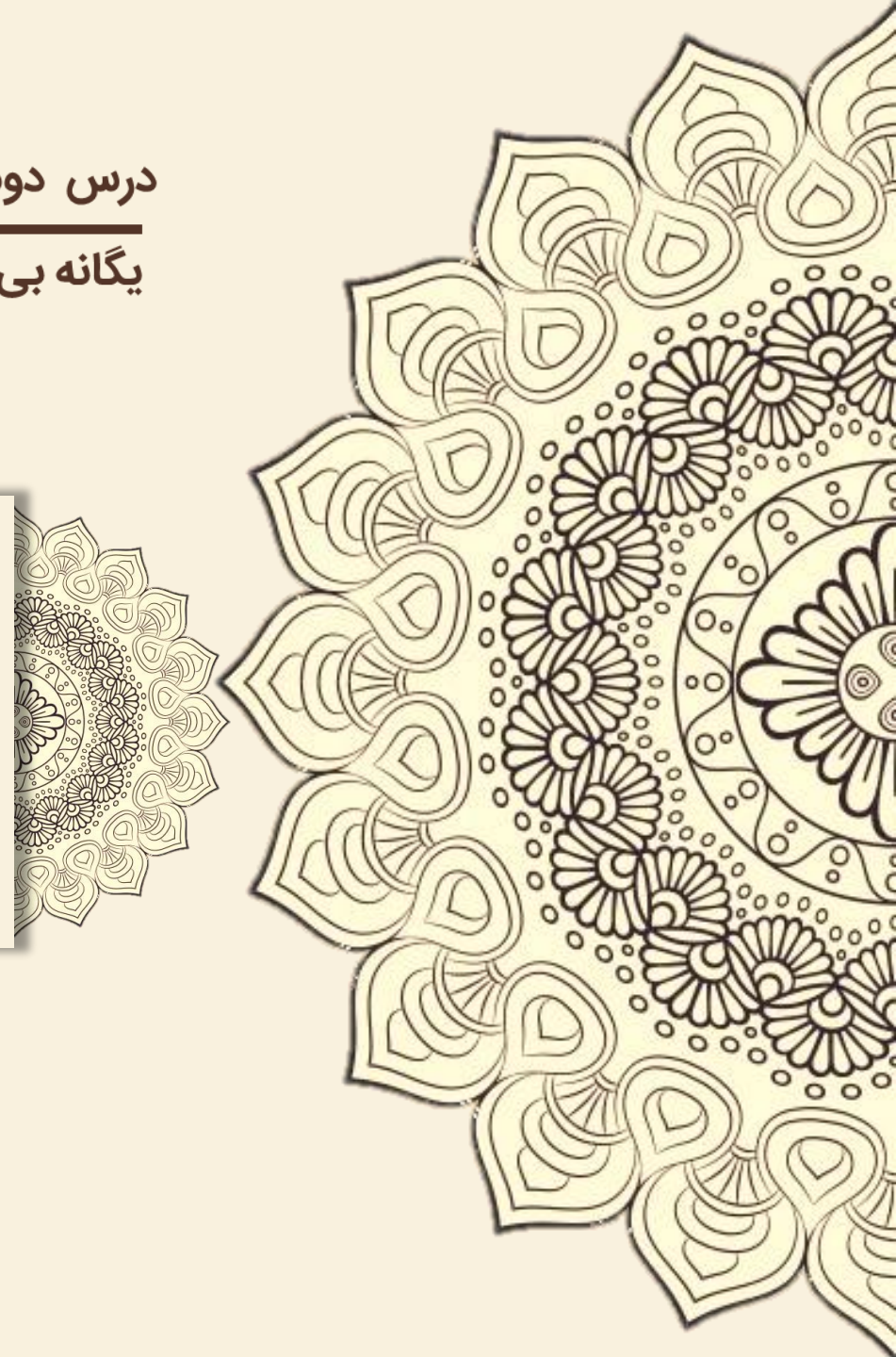
عدم درک انسان در شناخت ذات و چیستی خدا

درس دوم

یگانه بی همتا

مهمترین اعتقاد دینی «توحید و یکتاپرستی» است. در اسلام بدون اعتقاد به توحید هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد. در قران احکام و اعمال فردی و اجتماعی مومنان بر مدار توحید است.

توحید : اعتقاد به خدای یگانه است لا إله إلا الله ← با گفتن این جمله تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می شود. (یک شعار نیست بلکه با پایبندی به آن همه زندگی فرد مسلمان در رابطه با خدا ، خویش ، خانواده تغییر می دهد)

مراتب توحید :

۱- توحید در خالقیت:

معتقد باشیم خدا تنها مبدا و خالق جهان است ← موجودات مخلوق او هستند ← و در آفرینش شریکی ندارد. اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

۲- توحید در مالکیت:

چون خدا تنها خالق جهان پس ← تنها مالک آن نیز هست زیرا ← هر کس که چیزی پدید می آورد مالک آن است. وَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

۳- توحید در ولایت:

هر کس مالک چیزی هست حق تصرف و تغییر در آن را دارد اما دیگران اجازه تصرف در آن را ندارند به این حق تصرف ولایت و سرپرستی گویند. اجازه دادن خدا به مخلوقات برای تصرف در جهان ← به معنای واگذاری ولایت خدا نیست بلکه خدا آن شخص را در مسیر ولایت خود قرارداده است .

خدا پیامبر اکرم را واسطه ولایت خود و رساننده فرمایش قرار داده است.

۴- توحید در ربوبیت :

رب معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر و پرورش مخلوق به دست اوست .

هر کس خالق مالک ولی چیزی جهان است جهان را اداره می کند و به سوی متصدی که معین فرموده هدایت می کند .

شرک: به معنای شریک قرار دادن برای خدا. شریک برای خدا= مشرک

۱- شرک در خالقیت:

اعتقاد به چند خالق بودن جهان

تصور چند خدایی ← اعتقاد به اینکه هر بخشی از جهان را یک خدا آفریده به معنای این است که هر کدام از خدایان ناقص هستند.

هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری ندارد و چنین خدایی ناقص و نیازمند خالق است.

۲- شرک در مالکیت:

علاوه بر خدا دیگری هم مالک بخشی از جهان هستند

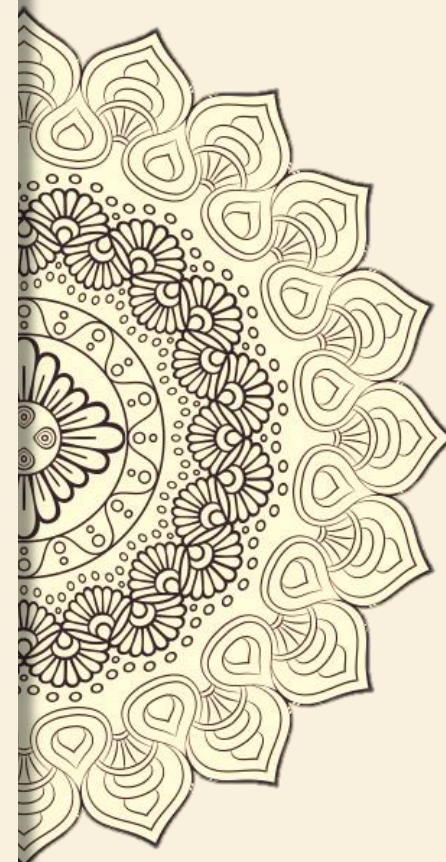
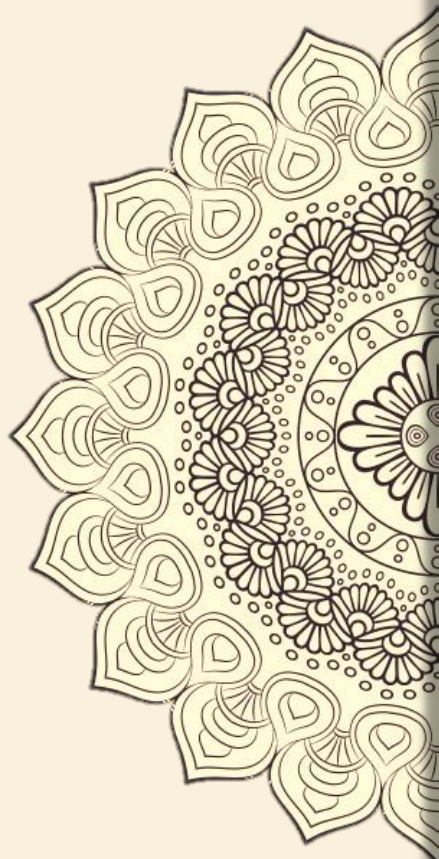
شرک در خالقیت = شرک در مالکیت

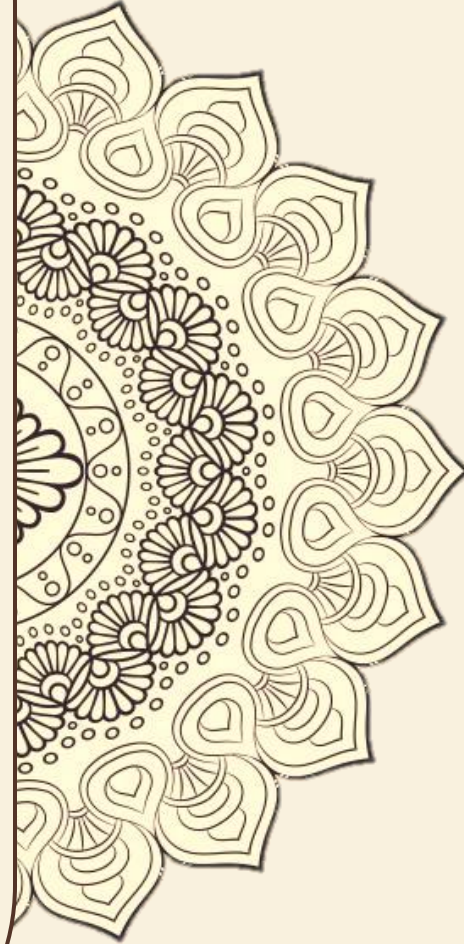
۳- شرک در ولایت:

علاوه بر خدا دیگران هم سرپرست جهان هستند و حق تصرف در جهان را دارند.

۴- شرک در ربوبیت:

اعتقاد به اینکه به جز خداوند دیگران هم می توانند اداره امور جهان را برعهده بگیرند یعنی اعتقاد داشته باشند که کسی مستقل از خداوند امور جهان را تدبیر کند.

انسان خدا را به عنوان تنها خالق جهان می پذیرد و رفتار خود را متناسب با این اعتقاد و جهت زندگی خود را خدا قرار می دهد
" **توحید عملی** " یاد می کنند که ثمرات آن در زندگی و سرنوشت نمایان می شود .

ابعاد توحید عملی :

الف) بعد فردی : **اطاعت از فرمان خدا = گام در مسیر توحید عملی**

چنین فردی خواسته ها و تمایلات درونی خود را در جهت رضایت الهی قرار می دهد و از دایره فرمان او خارج نمی شود .

انسان موحد ← **هیچ حادثه ای به حکمت نیست همواره انسان امیدوار است و مقاومت می کند شخصیتی ثابت و پایدار دارد**
می داند که **در برابر موجودات جهان و همچنین بدن خود مسئول است** و اگر غیر از این باشد دچار شرک شده است .

ب) بعد اجتماعی : **قرار گرفتن همه ارکان و نهاد های یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت از او - مهم ترین رکن جامعه**
حکومت است و جامعه ای توحیدی است که حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد

جامعه توحیدی باید به سایر ارکان مانند اقتصاد و فرهنگ توجه ویژه داشته باشد **از تضاد دوری و به سوی وحدت حرکت می کند**
این وحدت با یکتا پرستی می توان به دست آورد **مبارزه با ظالمان دشمنی با دشمنان خدا**

رابطه بعد فردی و اجتماعی : **رابطه تقابل وجود دارد**

هر قدر مردم به سمت توحید حرکت کنند ارکان جامعه بیشتر رنگ توحید می گیرند.

و هر قدر نهاد های اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد زمینه برای رشد انسانها و حرکت به سمت خدا اسانتر می شود .
توحید روح و محور زندگی دینی شرک روح و محور زندگی ضد دینی است .

اخلاص ← به معنای خالص کردن و پاک کردن یک چیز از غیر آن است .
اسلام ← شخص عملش را برای رضای خداوند انجام دهد .
اخلاص شرط قبولی تمامی اعمال انسان است .

قصد و نیت = (منزله) روح شکل عمل = (در حکم) بدن (کالبد) روح ← اجزا عمل (عمل بدون نیت کالبدی جان)
دستیابی به درجات از حکمت = علم محکم

حسن ← فعلی = کار را به درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده انجام دهد .
← فاعلی = انجام دهنده کار دارای نیت الهی

- ۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا ← معرفت بیشتر = افزایش درجه اخلاص
- ۲- راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او = نیایش = غفلت از خدا را کم و محبت را افزایش
- ۳- دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات = گناه ریشه اخلاص را می سوزاند و آن را از بین می برد = ترک گناه سبب رشد درخت اخلاص می شود .

راه های تقویت اخلاص

میوه های درخت اخلاصی :

۱- دستیابی به درجاتی از حکمت = علم محکم و استوار و به دور از خطا که هدف درست را مشخص می کند
انسان حکیم ← حق را از باطل تشخیص می دهد .

۲- نفوز ناپذیری در برابر وسوسه شیطان : شیطان توانایی فریب دادن مومنان با اخلاص را ندارد = انسان
مخلص فریب شیطان را نمیخورد .

۳- دریافت پاداش های وصف نشدنی : دیدار محبوب حقیقی
کسی که دوست دل های صادقان ، ولی مومنان ، معبود عالمیان

حرکات اختیاری بدن = ضربان قلب و حرکت دستی که لرزش دارد.

حرکات اختیاری بدن : حرکات پا برای رفتن و حرکات دست هنگام غذا خوردن

اختیار = توانایی برای انجام یک کار یا ترک آن - حقیقی وجدانی است .

۱- **تفکر و تصمیم** : برای هر تصمیم ابتدا می اندیشیم پس آن را انتخاب می کنیم

۲- **احساس رضایت یا پشیمانی** : احساس رضایت در کار نشانه آن کار را از خود و نتیجه تصمیم خود می دانیم - احساس پشیمانی نشانگر آن است که توان ترک کار را داشتم.

۳- **مسئولیت پذیری** : خود را مسئول کار خود می دانیم و عواقب آن رامی پذیریم
اگر کسی پیمان شکنی کند مسئولیتش را انجام نداد- عهد ما بر اساس همین استوار است

نشانه های
اختیار

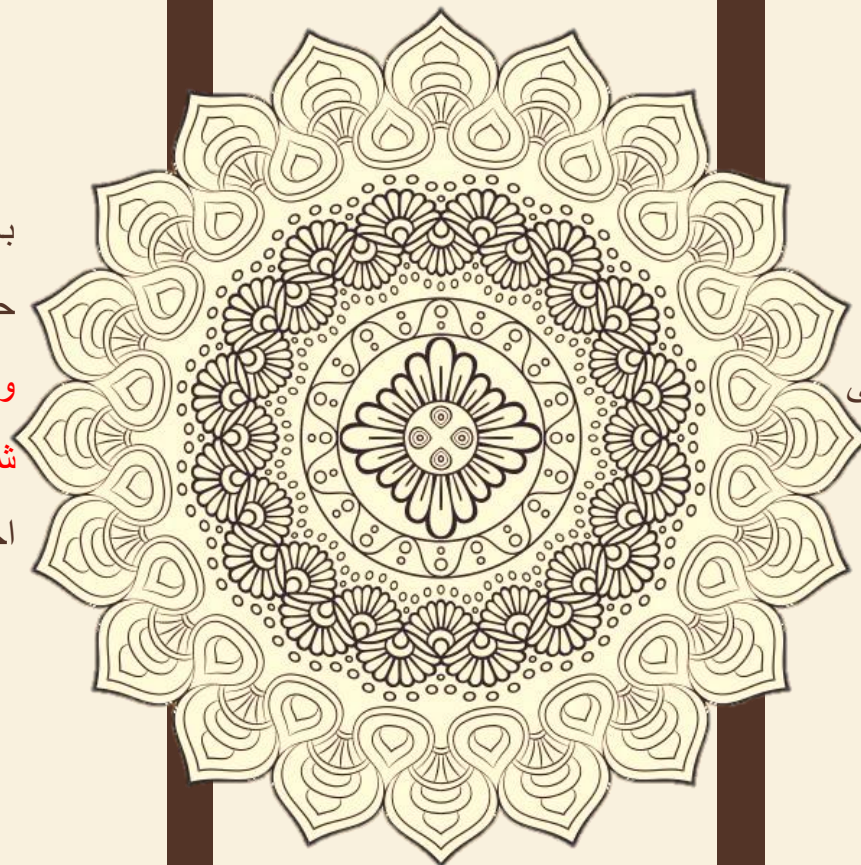
مشیت خدا و قوانین حاکم بر هستی مانع اختیار است ؟ **خیر**

۱- همه رخدادهای جهان یک هدف دارند و اتفاقی نیست زیرا خدا حکیم است هر چند که انسان از شناخت بسیاری از حوادث جهان عاجز است اما مطمئن است که هر حادثه هدف مشخصی دارد .

۲- اعتقاد به قضا و قدر است که می داند با زندگی در یک جهان قانونمند امکان انتخاب حرکت وجود دارد **زیرا** اگر وقایع جهان قانونمند نبود همه چیز بی هدف رخ می داد و انسان نمی دانست باید چه بکند و با زندگی در جهان قانونمند است که می تواند قوانین حاکم بر جهان را بشناسد .

قضا

به معنای انجام رساندن ، پایان دادن حکم کردن و
حتمیت بخشیدن
و از آن جهت که با فرمان و حکم الهی ایجاد می
شود به قضا الهی وابسته است.
اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست (قضا)

قدر

قُدْر و قُدْر به معنای اندازه و
تقدیر به معنای اندازه گرفتن
مخلوقات در آن جهت که خدا -اندازه -حدود -ویژگی
موقعیت زمانی مکانی تعیین می کند مقدر به تقدیر
الهی است
نقشه جهان باهمه موجودات و ویژگی ها قانون هایش
از علم خداست (قُدْر)

تقدیر الهی شامل همه ویژگی ها ، کیفیت ها و کلیه روابط میان موجودات است .

یکی از تقدیرات الهی برای انسان دارای اختیار بودن است همانطور که به آب ویژگی مایع بودن داده به انسان نیز ویژگی مختار بودن داده است .

رابطه اختیار انسان با اراده خدا :

علل طولی :

یک عامل در عامل دوم و عامل دوم بر سوم تاثیر دارد تا اثر عامل اول به معلول منتقل کند

اگر هر یک از عوامل نباشد کار انجام نمی شود .

مثال:عوامل موثر در هنگام نوشتن متن: نفس که اراده می کند -ساختارهایی که موجب حرکت دست-دست که قلم را حرکت می دهد -قلم که با حرکت جملات را می نگارد .

علل عرضی :

چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت می کنند

هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی برعهده دارد

مثال:رویش گل=آب - باغبان -خورشید و...

درس ششم

سنت های خداوند

نسبت های الهی = قانونمندی جهان

۱- ابتلاء: به معنای امتحان = قرار دادن فرد در موقعیت برای بروز صفات درونی این امتحان برای رشد دادن و ظهور استعداد انسان است عامترین سنت و برای همه انسانها است .

خداوند با هر امر خیر یا شری انسان را می آزماید .

۲- امداد عام الهی: دعوت انبیا از مردم به دو دسته پذیرش و عدم پذیرش پیام الهی در می آورد.

خدا با توجه به این دو راه هر کس هر راهی که دوست دارد را انتخاب کند و وسایلی همچون اراده و اختیار که در اختیار دارد پیش رود و باطن خود را آشکار سازد .

۳- امداد خاص (توفیق الهی): به معنای آسان نمودن همراه سعی و تلاش انسان خدا شرایط را برایش آسان می سازد.

جلوه ها ← نصرت (هدایت الهی) : خدا انسان مجاهد را حمایت می کند

← ایجاد زمینه مناسب برای رشد : یافتن دوست خوب – شرکت در جلسه قران

در کسب توفیق الهی عوامل درونی مانند روحیه حق پذیری نقش تعیین کننده دارد .

۴- **سبقت رحمت بر غضب:** با مهربانی رفتار کردن با نیکوکاران و گناهکاران ← سختی خدا نیز از دریچه رحمت خدا است . را بازگشت گناهکاران باز است

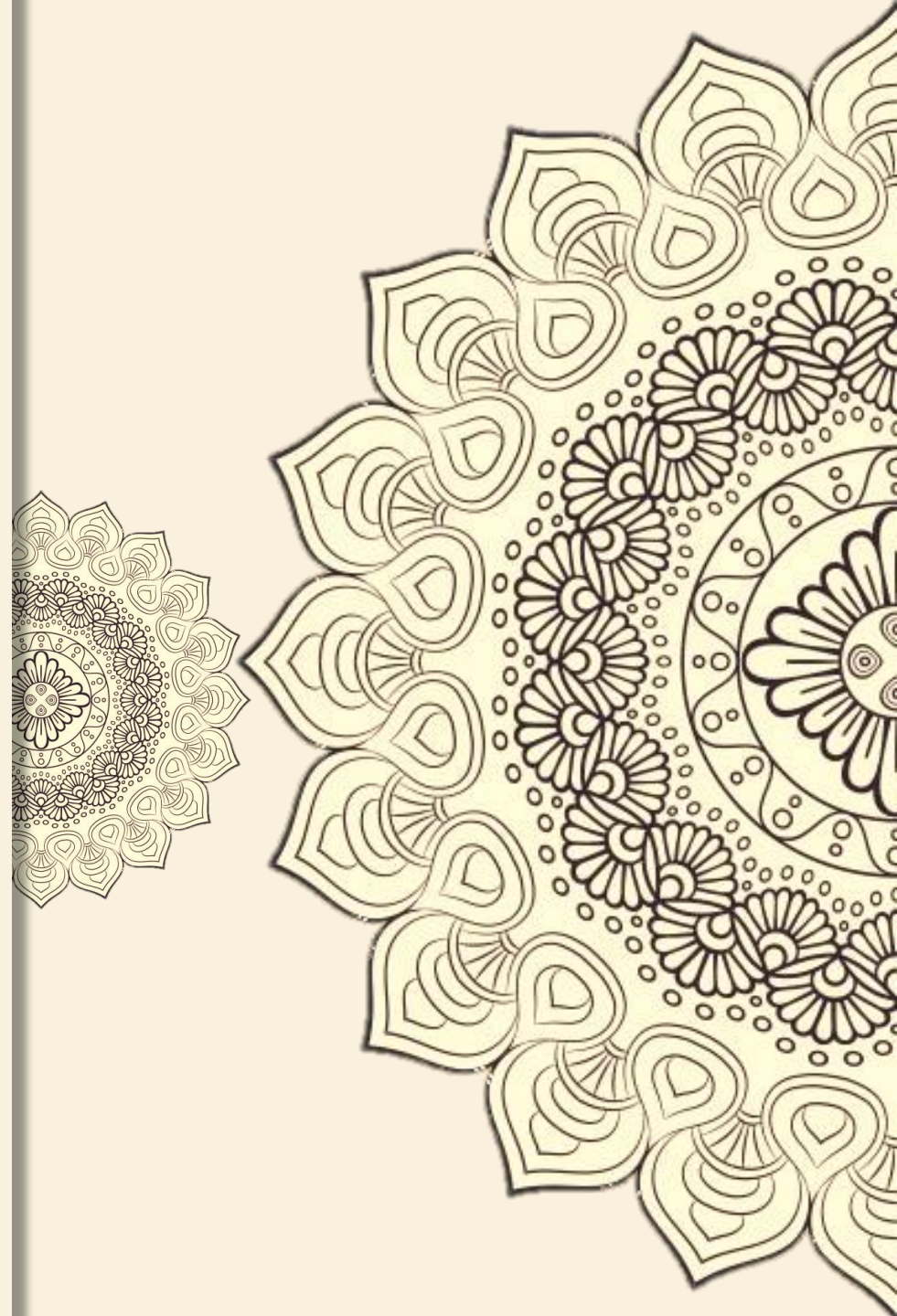
عمل نیک ثوابش چند برابر نوشته می شود و کار بد فقط برای خودش جرا می دهد .

۵- **سنت املاء و استدراج :** شخصی که از گناه خود خوشنود است و توبه نمی کنند خداوند او را غرق نعمت می کند چنانچه دیگر امیدی برای بازگشت دیگر نیست ← این مهلت ها با اختیار هر کس به بلای الهی تبدیل می شود این سنت حاکم بر زندگی مجاهدان و غرق شدگان در گناه هستند .

۶- **تاثیر اعمال انسان در زندگی او :** آینده و زندگی هر فرد و اتفاقات که برای او رخ می دهد تحت تاثیر رفتار گذشته است چه خوب چه بد

ظلم به دیگران ← آثار زینباری ← نزول بلا / عدم اجابت دعا

تقوا و ایمان واقعی ← نزول برکات

انسان تنها موجودی است که با پیروی از **عقل** علیه تمایلات ناپسند خود قیام می کند.

حقیقت توبه : **توبه** به معنای بازگشت از گناه به سوی خدا و قرار گرفتن در دامن عفو اوست و زمانی پذیرفته می شود که **احساس پشیمانی** کند .

با بازگشت بنده گناهکار خدا به سوی او باز می گردد و درهای رحمت را به سویش باز می کند .

برای توبه کردن **پشیمانی** کافی است. امام محمد باقر(ع)

گناه = آلودگی / توبه = پاک شدن آلودگی ← توبه گناهان را از قلب خارج میکند و آن را شستوشو میدهد. به همین جهت این عمل را "پیرایش" یا "تخلیه" نیز میگویند.

با توبه همه گناهکاران حتی شرک هم آمرزیده می شود .

ایمان و **عمل صالح** دو بال توبه هستند که گناهان را به حسنات می رسانند.

در توبه همیشه باز است و بهترین زمان برای توبه جوانی است اما توفیق توبه تا آخر عمر همراه انسان نیست .

تکرار توبه اگر واقعی باشد ← موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می شود .

حیله شیطان برای دور کردن انسان از " توبه "

۱- **نا امید کردن از رحمت خدا** ← ابتدا به انسان می گویند گناه کن و بعد توبه وقتی گناه انجام داد از رحمت خدا مایوس می کند و به گناه فرا می خواند .

۲- **تسویف** ← به تاخیر انداختن توبه و امروز و فردا کردن آن و بیشتر برای جوانان استفاده می شود .

۳- **گام به گام کشاندن به سمت گناه** ← انسان را مرحله به مرحله به سمت گناه می کشاند تا متوجه زشتی و قبح گناه نشود .

مراحل تکمیل توبه

۱- تلاش در جهت دوری از گناه ← سعی می کند که دیگر به سمت گناه نرود و از افراد و مکان هایی که یاد آور گناه هستند دوری کند .

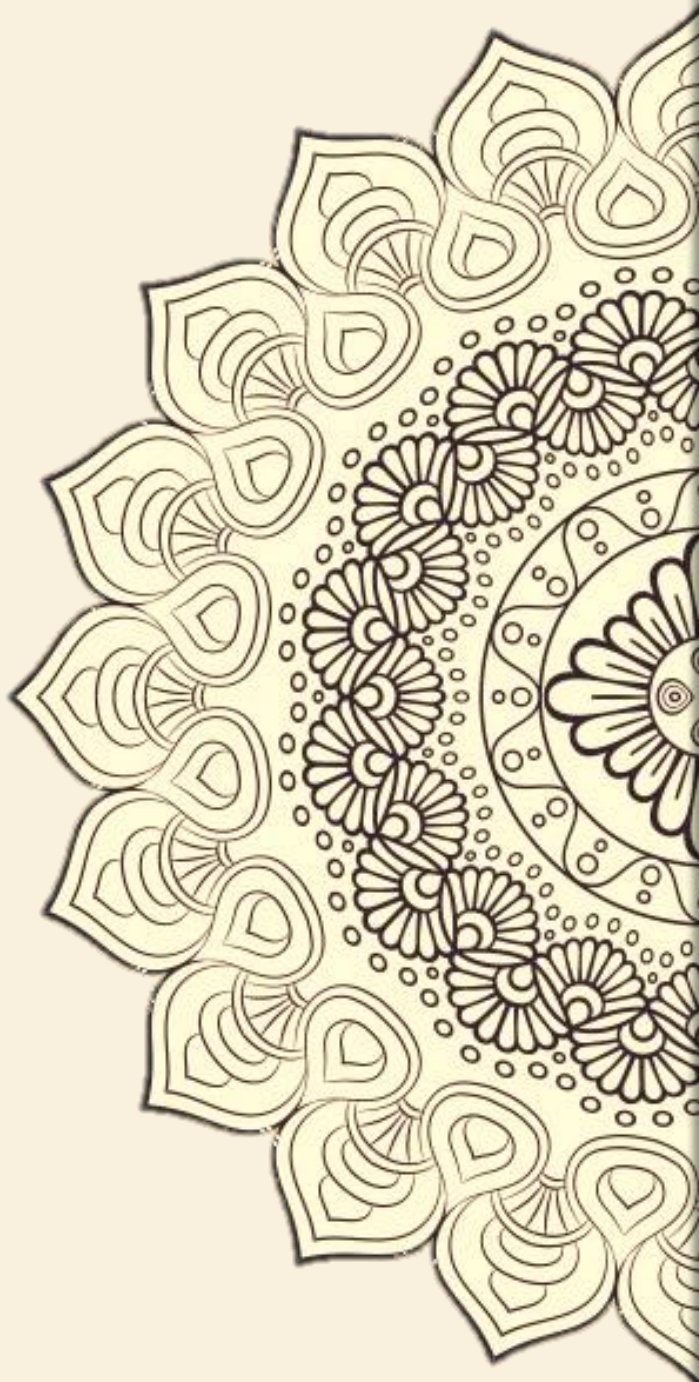
مانند معتادی که از افراد و محل که در آن ابزار دود باشد دوری میکند .

۲- جبران حقوق الهی و مردم ← مهم ترین حق خدا اطاعت و بندگی اوست پس انسان باید تلاش کند این حق را ادا کند .

حق مردم: توبه کننده باید در پی جبران حقوق ضایع شده مردم باشد

مانند صدقه دادن ، دعای خیر ، طلب آمرزش

حقوق معنوی انسانها: (دروغ، غیبت ، تهمت) مهمتر از حقوق مادی انسانها است .

توبه اجتماعی: بازگشت جامعه در مسیر توحید و اطاعت از خداوند

انحراف های اجتماعی: (رشوه، ربا، ظلم کردن...) باید در مراحل ابتدایی اصلاح شود تا در جامعه گسترش نیابد.

مهم ترین راه اصلاح جامعه: امر به معروف و نهی از منکر است

اگر مردم در انجام وظیفه کوتاهی کنند ← گناهان اجتماعی قوی تر می شوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می کند.

سراسر عمر و زمان توبه است اما بهترین زمان توبه جوانی است.

زیرا توان انعطاف پذیری دارد و اگر خصلتی پدید آمد می تواند آن را برطرف کند ←

اما اگر آن را به پیری موکول کند مانند ریشه درختی که هر چه بزرگتر شود سخت می شود توبه کردن هم سخت تر

می شود.

قران کریم ← رمز سعادت و رستگاری تزکیه نفس می داند .

تزکیه : زمانی اتفاق می افتد که نفس از آلودگی پاک شود.

با توبه از گناه : آغاز ← اما برای تداوم : انجام فرمان الهی لازم است .

قوانین دین اسلام : زندگی سالم در دنیا را تضمین - سعادت اخروی را تامین می کند

قوانین دین اسلام را نمیتوان با قوانین بشری که اهداف محدود دارند مقایسه کرد و نمی توان به کار خداوند ایراد وارد کرد چرایی برای کاری چنین مجازاتی قرار داده است .

- زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتماد برای تامین سعادت دنیا و آخرت است .

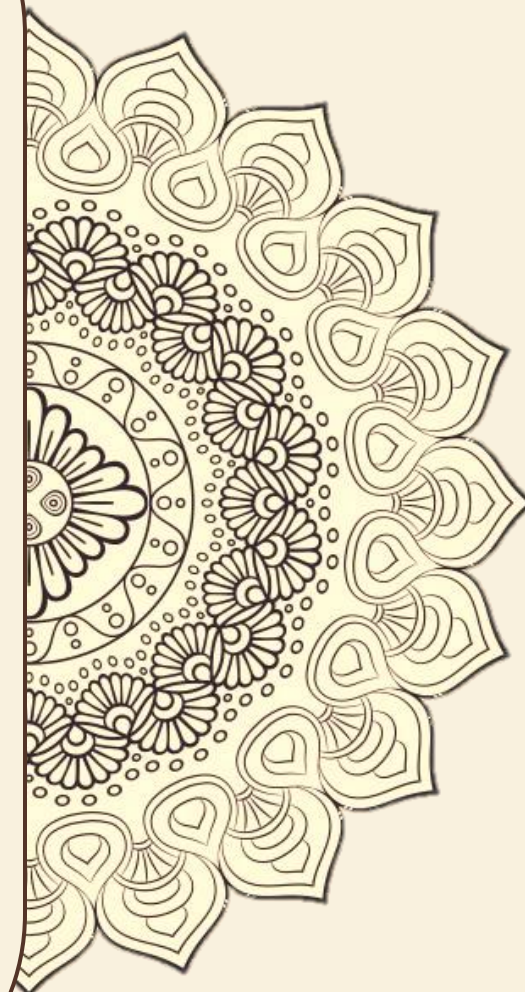
- میان احکام (دین) و سعادت انسان ارتباط و هماهنگی وجود دارد گرچه ممکن است درک آن برای ما در حال حاضر مملوس نباشد .

- هر دستور خداوند دلایل خاص خود را دارد که حکمت آن حکم و دستور نامیده می شود وگاهی ما حکمت برخی از دستورات خدا را نمیدانیمو علم انسان در مقابل علم بی نهایت الهی که وضع کننده احکام است ناچیز است .

- از آنجا که خدا نصیحت گر و خواهان سعادت مردم است خطرات انحراف از دین احکام را گوشزد کرده است .

- اسلام هزار نوع ورزش حلال می شمارد و اگر به قصد انجام وظایف الهی باشد مستحب است و دارای پاداش و اگر همراه قمار یا زبان آور باشد منع می کند .

- فقها و مجتهدین باید احکام اسلامی را متناسب با شرایط زمانه استخراج کنند و باید مانند پیامبران عمل کنند.

فلسفه قمار: یک کار بیهوده - به کارگیری پول و ثروت در مسیری بدون فایده برای جامعه و ایجاد کینه و دشمنی میان برنده و بازنده .

ارتباط جهنمی نامشروع: موجب بازگشت به دوران جاهلیت و متزلزل شدن بنیان خانواده می شود

از نظر قرآن : از نزدیک شدن به این کار نهی می کند تا :
۱- موقعیت خانه متزلزل نشود .

۲- سلامت جسمی و روحی به خطر نیافتد.

- فرهنگ و تمدن امروزی بشر بر اساس دستورات الهی شکل نگرفته و در تعارض است. و با داشتن ایمان به خدا و عمل به احکام زمینه را برای آگاهی دیگران به اسلام فراهم کرده و از اسلامیان در صحنه زندگی دفاع می کنیم.

اجرای احکام در عرصه فرهنگ و ارتباطات:

فرهنگ: روح حاکم بر جامعه و نشان دهنده هویت و شخصیت آن است.

نوع اجزا و عناصر فرهنگی جامعه نشان دهنده درجه و میزان ارزشمندی آن جامعه است.

اعتقاد به خدا و یکتا پرستی و ایمان به پیامبران الهی و اعتقاد به معاد ← معیار ارزشمندی جامعه هستند

- احکام و قوانین اجتماعی باید به گونه ای تنظیم شود که سبب رشد و تقویت این معیار ها شود.

- تولید و توزیع محتوا برای گسترش فرهنگ اسلامی واجب کفایی است.

واجب کفایی ← عملی که بر همه واجب اما اگر کسی در کفایت اقدام کنند از دوش دیگران برداشته می شود.

واجب عینی ← عملی که انجام آن بر تک تک مسلمانان واجب است.

- اگر پدید آورنده یک اثر (ادبی ، عکاسی ، موسیقی...) تکثیر و کپی آن اثر را جایز نداند تکثیر و خرید آن اثر **حرام** است.

- بر دولت اسلامی و مردم آنها واجب است از وسایل ارتباطی داخلی بهره ببریم.

- استفاده از موسیقی حلال فقط آن نوع موسیقی که بی بندوباری و شهوت را تقویت می کند و مناسب مجالس لهو و لعب است **حرام** است.

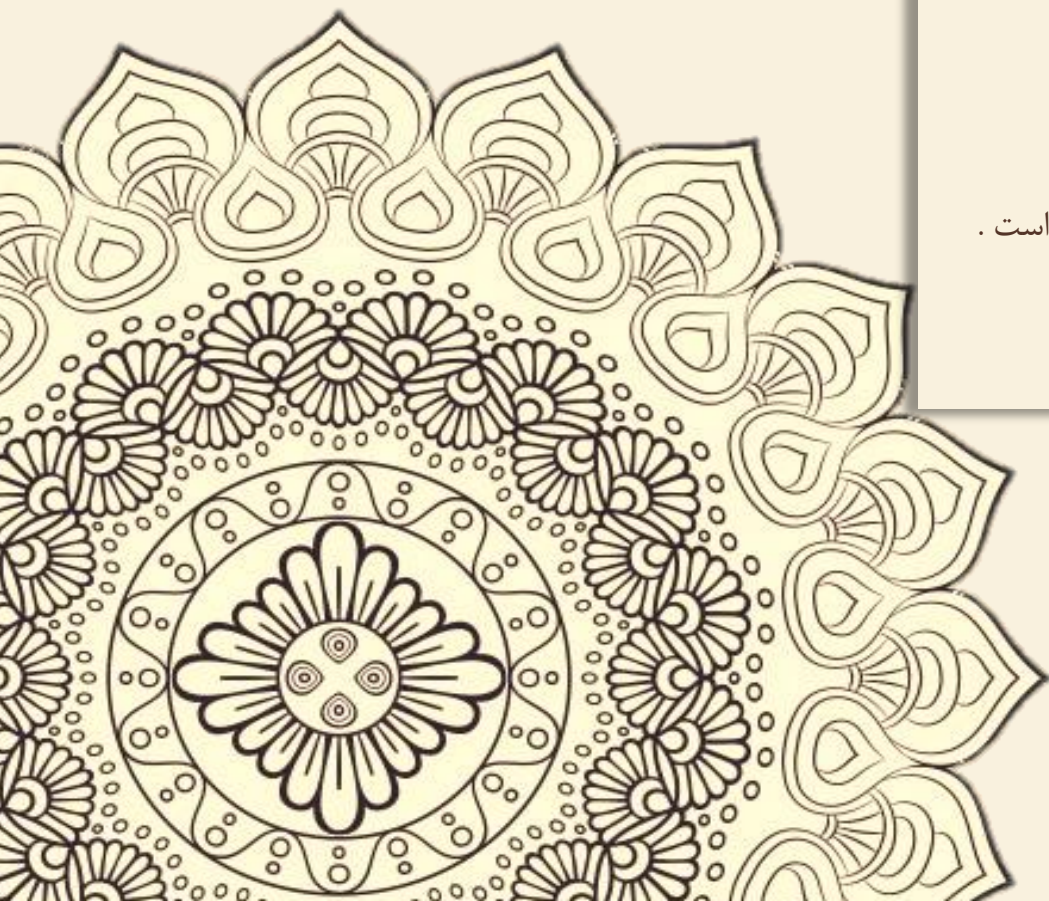
- تولید و توزیع خرید و فروش فیلم و لوح و... که موجب انحراف و فساد جامعه شود **حرام** است.

- شرکت در مجالس شادی و عروسی جایز و اگر موجب تقویت صله رحم شود مستحب است.

اجرای احکام در عرصه ورزش و بازی :

- دعوت دین اسلام به ورزش برای تندرستی و آمادگی برای مبارزه با دشمنان
- تقویت رابطه میان خویشاوندان از طریق ورزش پاداش اخروی دارد.
- شرط بندی از امور زیان آور روحی و اجتماعی است حتی در بازی های معمولی **حرام** است .
- اگر ورزش برای دور شدن افراد جامعه از فساد ضرورت یابد فراهم کردن امکانات **واجب کفایی** است .

اجرای احکام در عرصه اقتصاد:

در عصر حاضر سبک زندگی اقتصادی مبنی بر تولید انبوه کالا و مصرف فراوان است .

غلبه بر مشکلات اقتصادی :

۱- مسئولین باید استقلال اقتصادی و عدم سلطه بیگانه - پیشروی به سوی عدالت و کاهش فاصله طبقاتی - حرکت به سمت آبادانی جزء امور اصلی قرار دهد.

۲- آوردن رزق و روزی حلال به خانه : پیامبر ﷺ عبادت ده جز دارد که نه جز آن کسب و کار حلال است .

۳- استفاده از کالاهای ایرانی

۴- آلوده نشدن بانک ها به ربا

۵- جلوگیری از اشرافی گری مسئولین که موجب عقب ماندگی اقتصادی می شود .

۶- جلوگیری از تخریب محیط زیست .

۷- عدم برقراری رابطه تجاری با کشور های سلطه گر و همچنین از تجارت با رژیم صهیونیستی و انگلیس خوداری کنند.

هر نوع تجارتي که به نفع این رژیم ها باشد و ترویج کالاهای آنها **حرام** است .

برنامه های یک انسان مسلمان مشارکت و تلاش برای ایجاد جامعه بر اساس معیار های اسلامی است که لازم است معیار های یک تمدن اسلامی که قران معرفی کرده بشناسیم .

گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان و تحول بنیادین در زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.

معیار های تمدن اسلامی :

۱- توحید محوری : دعوت مردم به یکتا پرستی توسط پیامبر از همان ابتدای دعوت

۲- آخرت گرایی: بالا بردن افق نگاه انسان از محدوده زندگی دنیوی و آشنایی با زندگی در آخرت توسط پیامبر در کنار دعوت به توحید

۳- پذیرش ولایت الهی و تفی حاکمیت طاغوت : برانگیخته شدن پیامبر برای ایجاد جامعه ایکه ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه

دستورات الهی باشد و عدم تایید حکومت ستمگر و طاغوتیان یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی است - خلفای بنی امیه و بنی عباس بر اساس امیال خود حکومت می کردند.

۴- عدالت محوری : یکی از مهم ترین اهداف پیامبر ایجاد جامعه بر اساس عدالت محوری بود /رفتار پیامبر و بیانات قران فضایی به وجود آورد که فاصله طبقاتی و فقر زشت شمرده می شد و مساوات و قسط ارزش والا داشت .

در جنگ میان ایران و مسلمانان در زمان یزگرد سوم :زهره فرمانده مسلمانان دین اسلام را بر دو پایه **یگانگی خدا** و **رسالت محمد** بیان می کند . همچنین آزاد ساختن بندگان از بندگی انسانها به سوی بندگی خدا را برای رستم فرمانده سپاه ایران معرفی می کند که رستم این چیز ها را خوب می شمارد - اما برابر بودن زن و مرد و برابری همه مردم را نمی پذیرد . در صورتی که نظر اسلام بر آفریده شدن همه انسان ها از یک پدر و مادر و برابری آنها می گوید .

۵- ارتقاء جایگاه زن و خانواده:

ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد انسان و مانع تباهی است و احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر این برنامه به شمار می رود در زمانی که زن به عنوان کالا تلقی می شود و از هر گونه احترام محروم بود پیامبر با گفتار و رفتار خود انقلابی عظیم در جایگاه زن پدید آورد .

- رفتار پیامبر با دخترش سبب ارتقای جایگاه زن شد و درباره حضرت فاطمه می فرمود: بهترین زنان جهان چهار

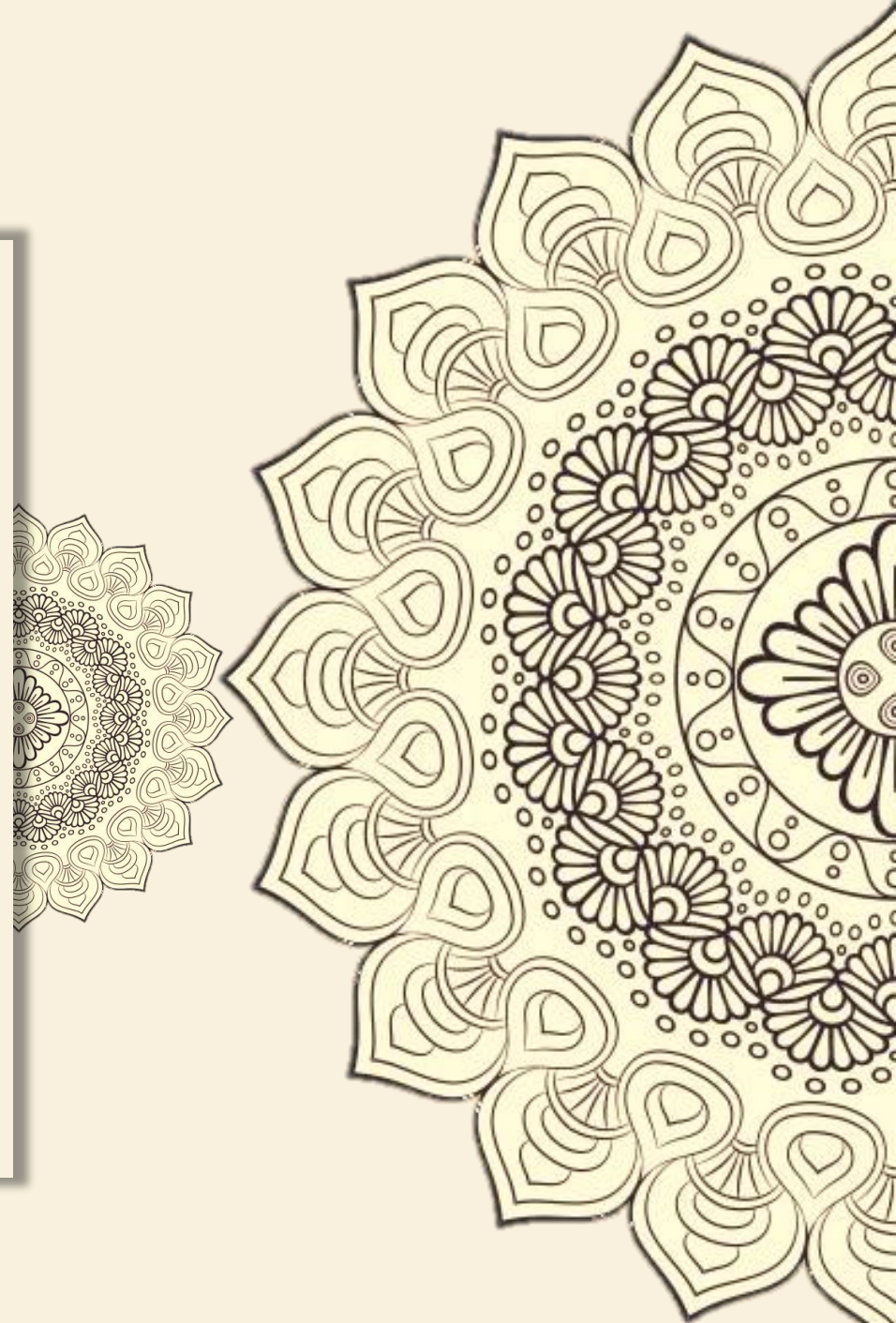
نفر هستند مریم ، آسیه ، خدیجه ، فاطمه

- در خانواده پیامبر زنان پا به پای مردان تاریخ را رقم زدند .

با گسترش اسلام حکام بنی امیه و بنی عباس با تشکیل حرمسرا حقوق زنان را نادیده گرفتند اما جایگاه زن هم چنان

بالاتر از موقعیت زن در اروپا بود { زن حق مالکیت داشتند - تحصیل برای زنان آزاد بود - قران اصولا درجه دوم بودن

زن را به شدت نفی کرد }

۶- خرد ورزی و تعقل گرایی:

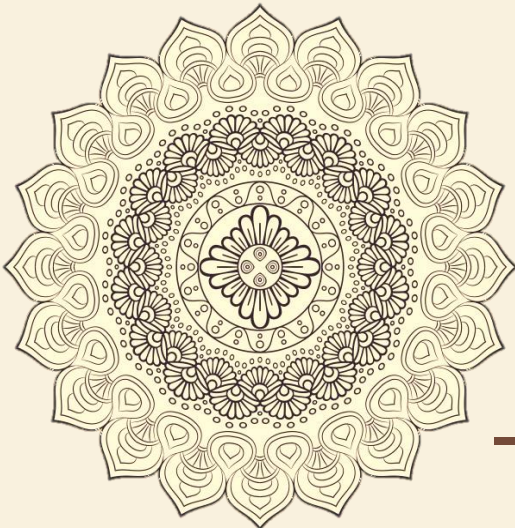
رسول خدا دعوت خود را در جایی آغاز کرد که تعقل و تفکر نشانه کمی وجود داشت اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شد درباره دانش و آموختن بود .

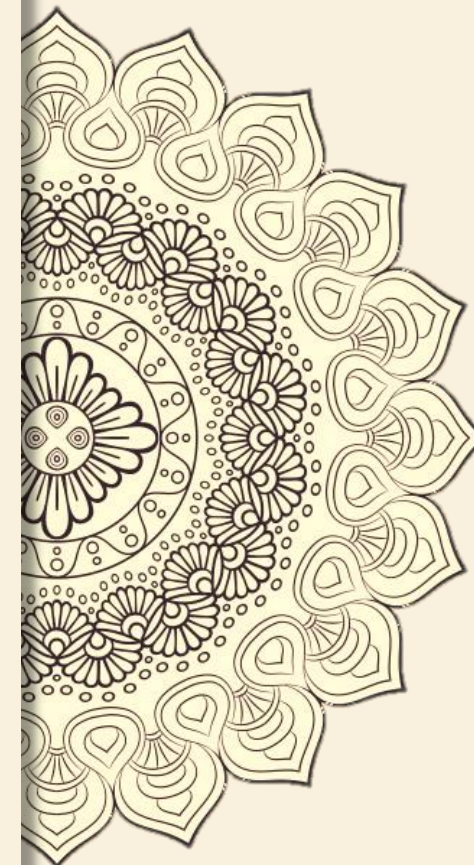
*نزول تدریجی قران و دعوت به تعقل * و تشویق دائمی رسول اکرم سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و می فرمود طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان واجب است .

- تلاش پیامبر و پیشوایان سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد و این شوق و علاقه به دانش سبب شد در کنار هر مسجد مدرسه ای بنا شود .

ابن سینا دانشمند اسلامی سبب تحول اندیشه در اروپا شد - ملامت را از دیگر افراد تاثیر گذار بر دانش اروپا بود .

- توجه به امور بهداشت و سلامتی در تمدن اسلامی و پیش بودن از اروپاییان منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص

با معیار های اسلامی نقاط **قوت** و **ضعف** تمدن جدید را شناسایی می کنیم .

اروپا تا کنون شاهد ۳ تمدن بزرگ بوده است .

تمدن جدید که تقریباً تمامی جوامع امروز جهان را تحت تاثیر قرار داده است و آثار آن در عرصه های مختلف

فرهنگی ، اجتماعی ... به خوبی نمایان شد که نقاط قوت و ضعف دارد ← آشنایی با این نقاط باعث :

۱- ارتباط مستقیم با این تمدن داشته باشیم

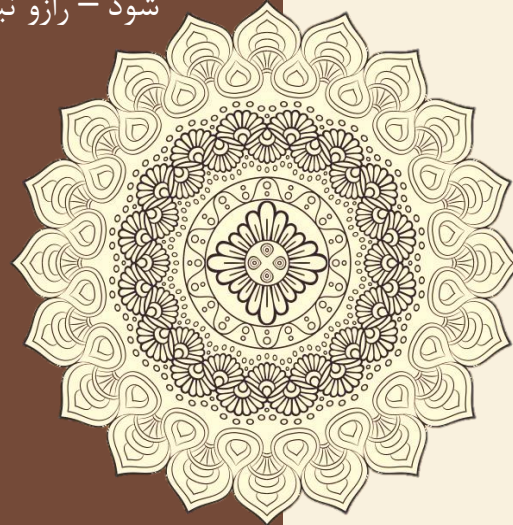
۲- در راستای احیای تمدن اسلامی از نقاط قوت این تمدن بهرمنند شویم .

زمینه های پیدایش تمدن جدید در اروپا:

۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده:

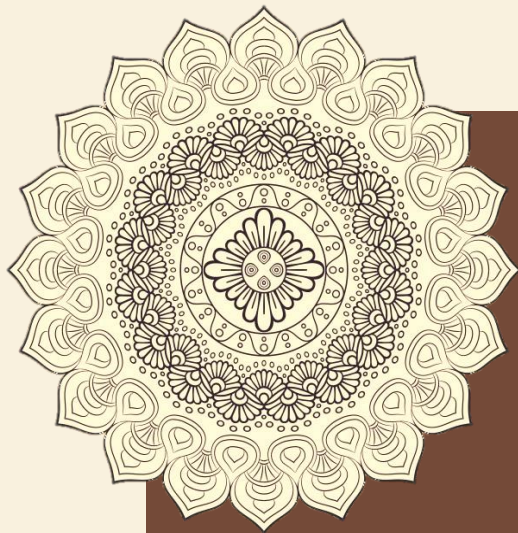
- تمدن دوم اروپا (قرن چهارم) به تمدن دوره قرون وسطی مشهور است با کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و روی آوردن به مسیحیت آغاز شد.
- با ظهور این تمدن مردم بت پرست اروپا به یک دین الهی معتقد شدند و اتحاد در سرزمین اروپا حاکم شد بنا های با شکوه ساخته شد. کتابهایی در زمینه اخلاق و معنویت نگارش یافت.

مسیحیت ← هر کس با گناه اولیه به دنیا می آید - هر کودکی پس از تولد غسل تعمیم داده می شود - مسیح خود را به عنوان تاوان گناهکاران بشیرت به دار آویخت - اعتراف گناهکاران در برابر کشیش توبه کننده آمرزیده می شود - رازو نیاز با خدا روز معینی داشت.

ازدواج ← امکان جدایی زن و شوهر نیست • زن حق مالکیت ندارد - کشیش ها حق ازدواج نداشتند.

عقل و عقلانیت ← به عقل و عقلانیت کمتر توجه می شد و این اعتقاد وجود داشت که تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می شود.

۲- بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها :

حدود قران ۷ در همسایگی اروپا تمدن اسلامی طی دو تا سه قرن به شکوفایی رسید .

کتابهای دانشمندان مسلمان به سرعت ترجمه شد - نقد رهبران کلیسا شروع شد - حقوق و قانون مورد توجه قرار گرفت .

ویل دورانت : بسیاری از هنرهای برجسته اروپایی همچون (معماری ، اسلحه سازی) مدیون صنعتگران مسلمان می داند .

حوزه عدل و قسط:

آثار مثبت :

۱- توجه به قانون: توجه گسترده کشور های اروپایی به حقوق -قانون و دولت پدید آمد - مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها در رابطه با یک دیگر آشنا شدند.

تاسیس سازمان ها - حق کارگر - کودک - شغل و ... در مقابل دولت به رسمیت شناخته شد.

۲- مشارکت مردم در تشکیل حکومت: حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم باعث شد برخی حکومت های استبدادی و موروثی حاکم بر کشوری اروپایی از صحنه خارج شد .

آثار منفی :

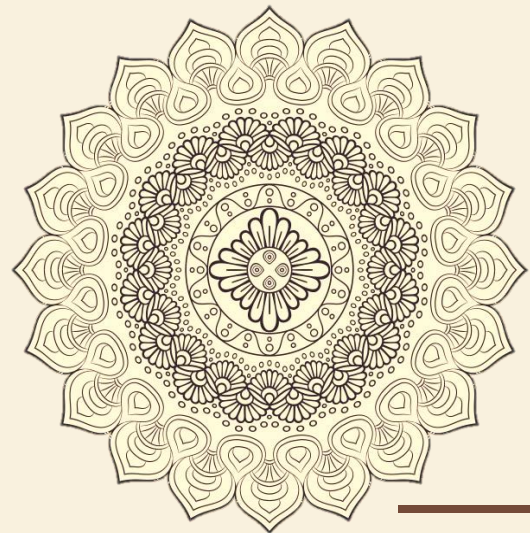
۱- ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار : تولید انبوه کالا ، نیاز به بازار های کشور دیگر احتیاج به منابع طبیعی و روحیه فزون خواهی حاکمان غربی سبب استعمار (آبادکردن) کشورهای آسیایی ، افریقایی توسط قدرتمندان غربی شد

دوره استعمار ، دوره غارت علنی ثروت ملتها بود و تا اواخر قرن ۲۰ ادامه داشت پایداری ملت ها مبارزه با استعمار گران از اواخر قرن نوزدهم آغاز شد .

۲- افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان: شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه داران و نفع طلبی آنان بود. بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.

مسئولیت ما در حوزه عدل و قسط :

۱- مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت ۲- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

حوزه خانواده :

آثار منفی :

۱- **فرو پاشی نهاد خانواده :** خانواده هسته ای که مرکب از پدر ، مادر و فرزندان است .خانواده گسترده هم شامل اقوام و خویشاوندان می شد نمود فراوان داشت. در کشور انگلیس ۹ میلیون نفر تنها زندگی کنند، به گونه ای که دولت این کشور ناچار شده وزارتخانه ای به نام وزارت تنهایی ایجاد کند.

۲- **بی بندو باری جنسی :** بی بندو باری جنسی چنان رواج یافت که مردم به این نتیجه رسیدند که توان اصلاح و مبارزه ندارند و هیچ گونه معیارهای مذهبی و یا اخلاقی که منشا الهی داشته باشد معنا ندارد .

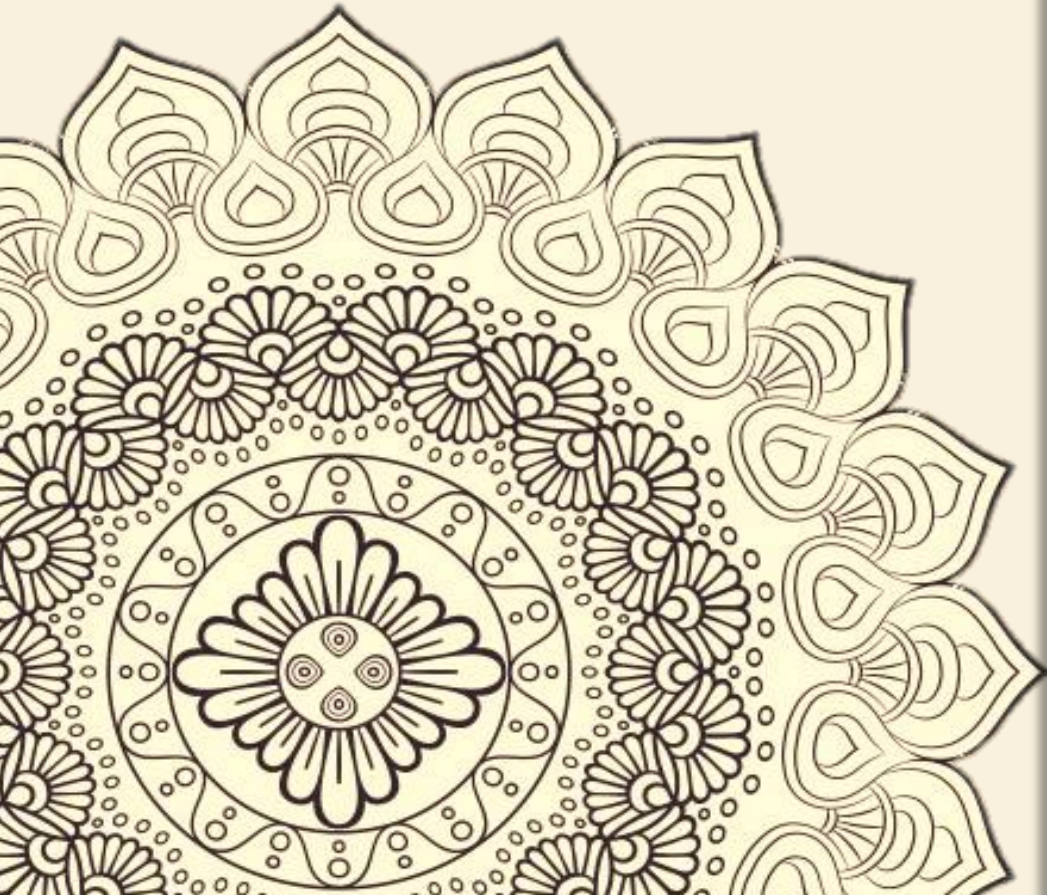
۳- **استفاده ابزاری از زنان :** استفاده از زن برای تبلیغ کالا تجارت گسترده زنان به عنوان کالای جنسی

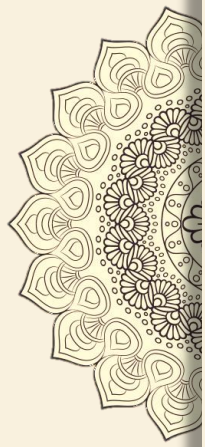
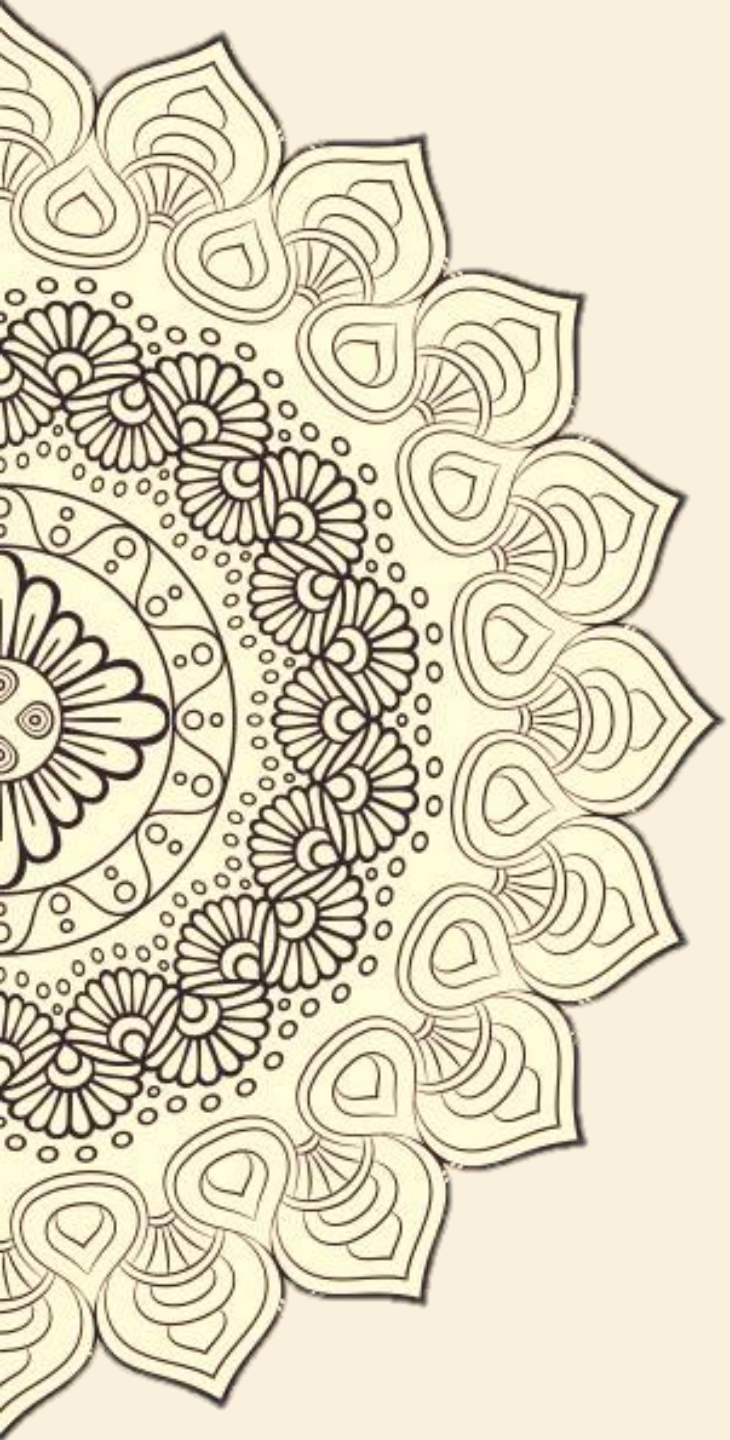
- پایین آمدن ارزش زن در سطح یک کالا
- بی اهمیتی بعد معنوی و الهی انسان در تمدن جدید علت بی بند و باری اخلاقی در غرب است .

مسئولیت ما :

تلاش در جهت تحکیم بنیان خانواده :

خانواده کانون رشد فضیلت ها و محل تربیت نسل های توانمند و با همت است
تحکیم این بنیان سبب رشد فضایل اخلاقی در جامعه و کاهش فساد و حضور انسانهای با فضیلت و کارآمد می گردد.

با تشکر از توجه شما